

Võru Järve Kooli asutamisest möödus 25 aastat

Võru Järve Kooli direktor Reet Kangro seismas vana kahekorruselise koolihoone juures. 25 aastat tagasi röömistasime, kui saime selles hoones toimetulekuõppega alustada. Täna oodatakse selle hoone lammutamist, et asemele ehitada kaasaegne õpikeskkond eritoe õpilastele.

Foto: Urmas Rööbing

Veerand sajandit Võru Järve Kooli asutamisest on piisav põhjus võtta hetkeks aeg maha ja vaadata ajas tagasi. Mõeldakse, mis on õnnestunud, mida oleme saavutanud, ning seada eesmärgid järgmiseks veerandsajandiks.

Võru linnavolikogu ühehäälnel otsusel ning Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt väljastatud koolitusluba olid aluseks Võru Linnavalitsusele asutada 1. juulil 1996. aastal endises lasteaia hoones Liiva 12b kool toimetuleku- ja hooldusõppe andmiseks. Vajadus kooli asutamiseks oli suur. Eesti taasiseseisvumisel oli põhikooli- ja gümnaasiumiseadusesse sisse viidud muudatus, et kõigil lastel, olenemata tema puudest, on õigus haridusele. Võru linn oli avanud 1992. aastal Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi juures arendusklassi, kus asusid õppima kaheksa intellektipuudega õpilast, õpetajaks eripedagoog Eve Morel. Kooli soovivaid kooliealisi lapsi oli rohkem, kui üks klass vastu suutis võtta, seega tuli linnavalitsusel astuda järgmine samm kooli loomise

suunas. Minu pojal oli õnne alustada õpinguid Eve Moreli klassis. Õpetuse tulemused spetsialisti käe all olid märgatavad. Sellest sai alguse meie omavaheline edukas, tulemuslik koostöö. Tolleaegse abilinnapea Viktor Puolakaineni toetusega avasime Võru Järve Kooli 1. septembril 1996. aastal.

Algas huvitav periood, kus tuli ise palju õppida, et õpetada ja valmistada õpilasi ette elus võimalikult väikese abiga toime tulema.

Teadsime, et Euroopas on juba pikaajaline kogemus õpetada ja toetada intellektipuudega lapsi ning täiskasvanuid nende igapäevaelus. Polnud mõtet leiutada, mis on leiutatud. Võimalusi pakkusid väga erinevad projektid. Tuli vaid leida häid koostööpartnereid.

Suurimad olid Taani Sotsiaalministeerium, Kesk- ja Ida-Euroopa Hollandi Fondide Ühendus, Põhja- ja Lääne-Ministrite Nõukogu, sõpruslinna erikool Landskronast Rootsist ja Alavuse Eriametkool

Soomes, Comeniuse ja Erasmuse rahvusvahelised koolide koostööprojektid kolmeteistkümne Euroopa riigi erikooliga, Euroopa Noored, INNOVE, Hasartmängumaksu Nõukogu haridus- ja sotsiaalvaldkond, Eesti Puuetega Inimeste Koda. Eestisiseselt on olnud väga tõhus koostöö KAO Päevakeskusega, Töökeskusega Juks Tallinnas, Maarja Kooliga, Maarja Küliga, Ämmuste Kooliga, MTÜ Toetuskeskus Meielaga.

Võru Järve Kooli arendusse panustajad, intellektipuudega inimesi toetava võrgustiku kujunemise kaasaaitajad läbi nende aastate on olnud Alavuse Eriametkooli tolleaegne direktor Kari Aholainen, kes sai Võru Järve Kooliga tehtud pikaajalise koostöö, õpetajate praktilise väljaõppe, õpilavahetuse korraldamise, Vana-Antsla erikutserühma avamiseks kaasaaitamise eest Võru linnalt teenetemärgi; Landskrona erikooli tolleaegne direktor Sigbritt Paulander; Hollandi Fondide esindajad Octav Regout ja Piet Boerefijn, kes eraldasid suure ra-

halise toetuse Järve Kooli juurdeehituse ja vana hoone renoveerimise jaoks; Taani Sotsiaalministeeriumist Liz Witzo-Lund, kes toetas koolibussi ja koolile uue sisustuse ostmise projekti; Comeniuse projekti koordinaator Saksamaa erikoolist; Erasmuse koordinaator Ann Southren Inglismaalt; Portugali erivajadustega inimeste töökeskuse kogemusi jagas Julio Viana. INNOVE koostööprojekt KAO Päevakeskusega võimaldas minul ja kuuel õpetajal õppida Jyväskylä Ülikooli täiendõppe.

Sellel koolitusel lausunud kuldseid sõnu, mida oleme järginud: intellektipuudega inimese heaolu mõjutavad sotsiaalse võrgustiku ulatus ja kvaliteet, sotsiaalse toetuse olemasolu ning selle kvaliteet elukaare erinevatel etappidel, toimetulekut määrab toetumine teistele inimestele, lähedastele, sõpradele ja spetsialistidele.

Minu suureks õnneks oli ja on jätkuvalt meil olemas töötajad, kes tahtsid panustada projekti tegevustesse, õppereisidesse, õpilaste ürituste korraldamisse, enesetäiendamisse. Praktilisi kogemusi ja omandatud teadmisi kasutades oli kogu kollektiivi soov välja ehitada intellektipuudega inimesi toetav võrgustik Võrus, Võrumaal. Olen väga tänulik, et meiega ühinesid ka aktiivsed vanemad, kes on andnud väga suure panuse erihooletandete arendamise intellektipuudega täiskasvanutele pärast kooli. Tänu MTÜ Toetuskeskus Meie la juhatuse esimehele, lapsevanemale Tatjana Panichkinale on kooli lõpetanud intellektipuudega inimestel võimalus elada võimalikult kodusarnases erihooletandekandearstuses, käia tööl töökeskuses või tegeleda mõtestatud tegevusega juhendaja käe all, saada rehabilitatsiooniteenust Järve Kooliga koostöös. Kõige olulisem on olla aktiivne kogukonna liige.

Täna, kakskümmend viis aastat hiljem, on Eestis liigutud kaasa hariduse suunas. See pani ka meid mõtlema, kuidas Järve koolis õpetusega edasi minna. Oluline

on meie jaoks, et suurtes muutustes ei jääks ükski eritoe õpilane tema individuaalsust arvestavast õpetusest kõrvale. Selleks oleme alustanud koostööd Võru Keskkooliga, osutades tugispetsialisti teenust tavakooli eritoe õpilastele Järve Koolis. Paariaasta-koostöö kogemusele toetudes võin kinnitada, et selline õpilasele individuaalne lähenemine on andnud positiivsed tulemused – õpilased on saanud võimetekohast õpet, vanemad ja koolid korraldusega rahul.

Edasi astume järgmise sammu. Võru Järve Kool alustab uuel õppeaastal lisaks toimetuleku- ja hooldusõppele lihtsustatud õppega. Meil on valmisolek (täiendatud põhimäärus, arengukava, lihtsustatud õppekava) õpetada

eritoe õpilasi. See tähendab, et kõik lihtsustatud õppele suunatud õpilased on ikkagi kaasatud tavakoolidesse, ainult erituge ja individuaalset lähenemist vajavad õpilased saavad nende võimetele vastavat õpet Võru Järve Koolis.

Toetav ja mõistev omavalitsus, järjepidev töö, suurepärane ja edumeelne kollektiiv, toredad õpilased ja tublid lapsevanemad, minu enda armastav ja toetav pere. Tänan teid, et olete olnud minuga selle veerandsajandi tegemiste juures. Olen tänulik elule, et mulle on osaks saanud võimalus panustada kogukonda.

Reet Kangro

Võru Järve Kooli direktor

Oleme võoastunud rahvusvaheliste projektide raames erikoolide koostööpartnereid, tutvustanud oma kooli, oma rahvust, vaatemisväärsusi, elu Eestimaa. Pildil Erasmuse projekti partnerid Inglismaalt, Portugalist, Poolast, Türgist, Rumeeniast ja Lätist ühisüritusel Haanjas. Järve Kooli õpetajad kannavad rahvariideid.

Foto: Urmas Rööbing

Laager Kuningatalus - teemaks „Tahan suhelda, mõista mind!“, kus intellektipuudega õpilased ja noored andsid sõnumi kogukonnale, mida nad soovivad: Tahan õppida! Tahan sõpradega kohtuda! Tahan teisi mõista! Tahan, et teised mind mõistaksid! Tahan osata paremini ennast väljendada! Ole julge minuga suhtlema! Tahan tööl käia ja puhata! Tahan sõpruskonnaga koos elada!

Foto: Sylva Viin